

Oane Tol, een bevlogen man

Bouke Smid

Op 21 november 2011 overleed Oane Tol. Hij werd geboren op 11 augustus 1946, te Kootstertille. Veel liefhebbers van vogels kennen Oane of hebben hem wel gezien. Een klein mannetje met spierwit haar. Een mooie, herkenbare verschijning. Oane was een dierenliefhebber, hij had altijd al een grote interesse voor alles wat groeide en bloeide, maar hij werd op het gebied van de vogels pas actief rond zijn veertigste.

Oane kreeg zijn eigen ringvergunning in mei 2000. Voorheen zocht Oane samen met Sietse van der Meulen de nesten van Boomvalk, Buizerd, Havik, Sperwer, Torenavalk en Bruine Kiekendief op en lieten dan een 'ringer' komen om de jongen te voorzien van een ring. De beide heren kwamen namelijk niet in een boom.

Omdat ik toevalligerwijs 'klimmer' was bij Oane zijn ringexamen en wij maar acht km uit elkaar woonden, werd er al gauw afspraak gemaakt om samen eens het land in te gaan (mijn persoontje kon toen nog niet bevroeden dat we samen in een witte combo vol met stickers het noordoosten van Friesland zouden afstropen). Uit deze afspraak ontstond een hechte vriendschap die verder ging dan alleen vogelen.

Om u niet te vervelen met allerlei gegevens en statistieken ga ik u een belevenis vertellen waar we samen nog vaak hartelijk om moesten lachen. Het was begin juli 2008. We waren met twee gasten (broer en zus van 12 en 15 jaar) op weg naar het laatste buizerdnest van dat jaar. We gingen ervan uit dat we 3 jongen moesten ringen. Bij het nest aangekomen deed ik mijn klimgordel om terwijl we al twee jongen van ongeveer 20 dagen oud op de rand van de horst konden zien zitten. Voordat ik de klimijzers om kon doen, hoorde ik al een luid 'au' van één van de gasten. Ook Oane

kreeg een prik en zei dat ik maar gauw een sigaret moest opsteken om die vervelende steekvliegen te verjagen. Voordat ik de eerste prik kreeg, had Oane al drie steken te pakken en één van de gasten had inmiddels vijf steken geïncasseerd. In een reactie op mijn eerste steek sloeg ik met mijn arm in die richting waarbij er een wesp uit mijn mouw kwam rollen. In een mum van tijd zweefden er honderden wespen om ons heen (een sigaret hielp niet meer, dat was al snel duidelijk), en we hebben het toen maar op een lopen gezet. Oane had superpech want door zijn versleten knieën kon hij niet meer zo snel en hij kreeg dan ook de volle laag. Eenmaal bij de auto aangekomen, die een kilometer verderop stond, konden we de balans opmaken. Het meisje was één keer gestoken, haar broertje vijf keer, ikzelf drie keer en Oane was alleen al rondom zijn middel en buik twintig keer gestoken; verder was hij gestoken op armen, benen, rug en zijn oor. De jonge Buizerds hebben overigens nooit een ring gekregen.

Wel wil ik nog vermelden dat Oane in elf jaar tijd, als actief ringer, de volgende aantallen roofvogels van een ring heeft voorzien: 15 Bruine Kiekendieven, 63 Boomvalken, 104 Haviken, 142 Sperwers, 381 Buizerds en 462 Torenvalken. Dit zijn de aantallen die hij op onder zijn eigen naam heeft geringd. Daar zijn nog niet de aantallen bij opgeteld die hij op naam van een project heeft geringd, zoals bijvoorbeeld in het kader van de RAS-projecten voor Kievit, Scholekster en Oeverzwaluwen. Daarnaast hielp hij Staatsbosbeheer met de inventarisatie van zangvogels. En natuurlijk staat hij, nog steeds, op nummer 1 van de spotterslijst Friesland.

Maar, de vogels waren niet zijn enige hobby. Ook de machines die in de lucht vliegen, hadden zijn interesse. Vliegtuigspotten. Het vriendelijk verzoek aan ons om de nummers van de vliegende objecten te onthouden als we het konden zien. Hij heeft een hele verzameling aangelegd van modelvliegtuigjes. Allemaal ingepakt; die moesten ooit een eigen plekje in het huis krijgen. Deze hobby was wel beter voor de knieën, hij hoefde er niet voor door het struikgewas te strompelen.

SC Heerenveen. Nog een passie. Friese klompen, Friese trui, Fries sjaaltje, Fries petje, Friese handschoenen. En dan naar de thuiswedstrijden. Al jaren een seizoenskaart. En dan eindelijk, een paar weken voor zijn overlijden, een andere zitplaats, vlakbij de gebroeders Anker. Een te gekke plek. Jammer dat hij niet langer daarvan mag genieten.

Oane, bedankt!